

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, ЕКОНОМІКИ ТА ПРАВА
КАФЕДРА ПРАВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПОДАТКОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ»

Рівень вищої освіти – Перший (бакалаврський) рівень

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань - 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Освітня програма – «Право»

Кількість кредитів – 6 – 180 год., із них: аудиторних – 96 год.;
самостійної роботи студента – 84 год.

Форма навчання – денна, заочна

Рік підготовки – 2, семестр – 4

Компонент освітньої програми – вибіркова.

Дні занять – відповідно до розкладу.

Консультації – відповідно до графіка навчального процесу.

Мова викладання – українська.

АНОТАЦІЯ

Становлення та розвиток податкового законодавства як галузі права тісно пов'язано з демонополізацією зовнішньоекономічної діяльності, переходом економіки України на умови ринкових відносин та її інтеграцією в загальносвітову економіку.

Податкове законодавство як навчальна дисципліна представляє собою комплекс знань, вмінь та навиків, необхідних майбутнім спеціалістам для ведення професійної діяльності у всіх галузях та сферах, так чи інакше пов'язаних з зовнішньоекономічною діяльністю.

Навчальна дисципліна «**Податкове право України**» є вибірковою навчальною дисципліною, що належить до циклу спеціальної (фахової) підготовки за освітньою програмою «Право» спеціальності 081 «Право» галузі знань 08 «Право», яка викладається в 4 семестрі в обсязі 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS). Підсумковий контроль – залік в 4 семестрі.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення предмета. У процесі вивчення курсу студенти мають засвоїти основні категорії податкового законодавства, зміст головних інститутів податкового законодавства, навчитися тлумачити конкретний зміст норм податкового законодавства та правильно їх застосовувати.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Податкове право України» студенти повинні: **знати:** джерела податкового права та їх структуру; принципи виключної юрисдикції України на її митній території; порядок притягнення до адміністративної відповідальності за порушення податкових правил;

вміти: вільно орієнтуватися у системі податкового права України; використовувати практику застосування податкового законодавства, аналізувати перспективу та основні напрями його розвитку; правильно тлумачити та застосовувати норми податкового законодавства; вирішувати професійні завдання; аргументувати власну точку зору та прийняті за конкретним завданням рішення податкових органів.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Основними видами навчальних аудиторних занять, під час яких здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання, є лекції та практичні заняття. В межах робочого часу викладач може проводити консультації для здобувачів вищої освіти.

При викладанні лекційного матеріалу передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту та лекції у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв.

Лекція у формі бесіди, розповіді, пояснення, диспуту дозволяє привернути увагу здобувачів вищої освіти до найбільш важливих питань теми лекції, винести на обговорення дискусійні питання та визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу здобувачами вищої освіти.

Лекція у формі ілюстрування і демонстрування за допомогою мультимедійних пристроїв – це візуальна форма подачі лекційного матеріалу з розгорнутим або коротким коментуванням візуальних матеріалів, що переглядаються за допомогою мультимедійних технічних засобів. Ці дві форми лекцій можуть бути поєднані.

При проведенні практичних занять передбачене виконання практичних робіт у формі вирішення ситуативних завдань (кейсів) і тестів, проведення ділової гри, заслуховування усних відповідей, доповідей, а також рефератів та демонстрація презентацій, які підготовлені як індивідуальні завдання за темою самостійного вивчення дисципліни.

Здобувачі вищої освіти працюють з друкованим чи надісланим їм в електронній формі інформативним матеріалом, або з інформацією в мережі Інтернет.

Здобувачі вищої освіти можуть здійснювати наукові дослідження шляхом написання та опублікування наукових статей, тез доповідей на конференціях, круглих столах та наукових семінарах.

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ») В АУДИТОРНИЙ ЧАС

Вивчення навчальної дисципліни передбачає роботу в колективі. Студенти під час лекційних занять ведуть конспект з відповідної теми. Під час заняття або ж в кінці лектор ставить питання, веде діалог з аудиторією для кращого засвоєння теоретичного матеріалу.

Лекції і практичні заняття можуть проводитися з використанням сервісу ZOOM.US. Також викладач і студенти можуть спілкуватись через електронну пошту, Viber, Telegram, інші доступні засоби комунікації. В разі потреби може використовуватись Форум як форма спілкування викладача й студентів у дистанційному (віддаленому) навчанні. Кожний форум присвячений будь-якій проблемі або темі. Модератор форуму (мережевий викладач) реалізує дискусію чи обговорення, стимулюючи питаннями, повідомленнями, новою цікавою інформацією. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної та доброзичливої критики. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки на консультації викладача. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.

Після вивчення навчальної дисципліни студент здобуває такі компетентності:

Загальні (ЗК відповідно до освітньої програми «Право»):

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні (фахові):

СК6. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни “Податкове право України” здобувачі освіти повинні засвоїти такі **програмані результати навчання (РН відповідно до освітньої програми «Право»):**

РН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з’ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.

РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

РН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Семестровий контроль з навчальної дисципліни «Податкове право України» здійснюється у одному семестрі і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового заліку в 4 семестрі у терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обов’язі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни.

Залік – це вид підсумкового контролю, при якому засвоєння студентом навчального матеріалу з дисципліни оцінюється на підставі результатів поточного контролю (тестування, поточного опитування, виконання індивідуальних завдань та вирішення кейсів тощо на практичних заняттях) протягом семестру.

У процесі усного опитування, викладач зобов’язаний спершу вислухати повну відповідь студента (не залежно від того, чи вона є правильною) і лише потім задавати уточнюючі, додаткові запитання. Обов’язково наголошується на неправильних фрагментах відповіді, на суті помилок.

Можливе проведення семестрового заліку у формі тестування в системі Moodle.

Оприлюднення результатів заліку проводиться публічно.

Методи і форми контролю:

1. Усне опитування (індивідуальне, аналіз відповідей студентів).

2. Письмова аудиторна та позааудиторна практична перевірка – аналіз розв'язків ситуативних завдань і тестів шляхом застосування римського законодавства, аналіз рефератів, доповідей, презентацій.

Види контролю: поточний контроль, проміжна та семестрова атестація, залік.

Форми контролю: усна, письмова, комбінована.

Політика оцінювання – передбачає дотримання принципів доброчесності та студентоцентрованого підходу.

Академічна доброчесність - дотримання Положення про академічну доброчесність у ЛНУП». Доступний за посиланням:
<http://lnau.edu.ua/lnau/index.php/uk/navchchas/zagalpolog.html>

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1 Поняття, предмет та джерела податкового права.

Введення до податкового права. Податкове право як інститут фінансового права Предмет податкового права. Податкові відносини. Особливості предмету податкового права. Метод правового регулювання податкових відносини та його особливості. Суб'єкти податкового права. Форми правового режиму свободи суб'єктів. Податкове право як підгалузь фінансового права. Місце податкового права в системі права. Система податкового права. Загальна та Особлива частина податкового права. Джерела податкового права. Класифікація джерел податкового права. Податкове законодавство. Принципи податкового законодавства.

Тема 2. Податкові правовідносини і податково-правові норми

Податкові правовідносини як різновид фінансових суспільних відносин. Види податкових правовідносин. Суб'єкти, об'єкт і зміст податкових правовідносин. Підстави виникнення, зміни і припинення податкових правовідносин.

Податково-правові норми: поняття та види. Класифікація податкових норм. Податковий кодекс України як основне джерело податкового законодавства. Основні засади податкового законодавства України.

Органи податкової системи України як суб'єкти податкових правовідносин. Податкова політика держави. Адміністрування податків і зборів.

Тема 3. Сплата податків і зборів.

Форми сплати податків і зборів. Способи сплати податків і зборів. Терміни сплати податків і зборів. Зміна терміну сплати податку. Договори про розстрочення, відстрочення податків. Податковий контроль за сплатою податків і зборів. Поняття і зміст податкового контролю. Перелік контролюючих органів. Форми податкового контролю. Класифікація податкових перевірок. Спеціальні податкові режими.

Тема 4. Окремі види податків за законодавством України.

Податок на прибуток підприємств. Податок на доходи фізичних осіб: поняття, види та особливості нарахування. Податок на додану вартість. Акцизний податок. Суть і призначення акцизу. Елементи акцизного податку. Порядок нарахування і сплати акцизного податку. Екологічний податок: поняття, види та ставки. Рентна плата: поняття, види та ставки. Податок на майно: види та ставки. Плата (податок) на землю.

Тема 5. Загальнодержавні збори

Збір за геологорозвідувальні роботи, виконані за рахунок Державного бюджету. Збір за спеціальне використання природних ресурсів. Плата за спеціальне використання лісових ресурсів. Плата за спеціальне використання водних ресурсів. Плата за спеціальне використання надр при

видобутку корисних копалин. Збір за забруднення навколишнього природного середовища. Збір на обов'язкове державне пенсійне страхування. Збір на обов'язкове соціальне страхування. Збір на обов'язкове соціальне страхування в зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Збір на обов'язкове соціальне страхування від нещасливого випадку на виробництві і професійного захворювання, що спричинили втрату працездатності. Військовий збір. Судовий збір.

Тема 6. Місцеві податки та збори

Суть і значення сплати місцевих податків і зборів. Види місцевих податків і зборів. Податок з реклами. Комунальний податок. Готельний збір. Збір за паркування автотранспорту. Ринковий збір. Збір з власників собак. Курортний збір. Збір за видачу дозволу на розміщення об'єктів торгівлі.

Тема 7. Відповідальність за порушення податкового законодавства в системі юридичної відповідальності.

Особливості відповідальності за порушення податкового законодавства. Компенсаційно-каральний характер відповідальності за порушення податкового законодавства. Підстава відповідальності за порушення податкового законодавства. Суб'єкти порушення податкового законодавства. Адміністративна відповідальність за порушення податкового законодавства. Цивільно-правова відповідальність. Кримінальна та дисциплінарна відповідальність за порушення податкового законодавства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Основні нормативні акти:

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 436-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
2. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 06.11.1991 № 1798-12. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 6. Ст. 56.
3. Земельний кодекс України: Закон України від 25.10.2001 № 2768- III. Відомості Верховної Ради України. 2002. № 2-3. Ст.27.
4. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 06.11.2005 № 2747-15. Відомості Верховної Ради України. 2005. № 35-36, № 37. Ст. 446.
5. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон Української УРСР від 07.12.1984 № 80731-10. Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР). 1984. № 51. Ст. 1122.
6. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-вр. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
7. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.
8. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI . Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10, № 11-12, № 13. Ст. 88
9. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 05.07.2012 № 5076-17. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 27. Ст. 282.
10. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 05.07.2012 Відомості Верховної Ради України. 2011. № 51. Ст. 577.
11. Про виконавче провадження: Закон України від 02.06.2016 № 1404 - Відомості Верховної Ради України. 2016. № 30. Ст. 542.
14. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996 № 394/96- ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.
15. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-12. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.
16. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. №№ 40-44. Ст. 356.
17. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2004. № 40-41, 42. Ст. 492.

18. Податковий кодекс України: Закон України від 18.03.2004 № 1618-IV. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 13-14, № 15-16, № 17. Ст.112.

Література:

1. Chornous Y., Denysenko S., Hrudnytskyi V., Turkot O., Sikorskyi O. Legal Regulation of Cryptocurrency Turnover in Ukraine and the EU. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*. Volume 22, Special Issue 2, 2023. URL: <https://www.abacademies.org/articles/legal-regulation-of-cryptocurrency-turnover-in-ukraine-and-the-eu-8439.html>
2. Derevyanko B. V., Pashkov V. M., Turkot O. A., Zahrisheva N. V., Bisiuk O. S. Addressing the issue of corporate raiding in Ukraine *Problems and Perspectives in Management*. Volume 18, Issue 1, 2022. URL: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3551076.
3. Derevyanko B., Turkot O. Legal regulation of relations with cryptocurrency in Ukraine: EU experience. *Entrepreneurship, economy and law*. № 3. 2022. P.56-61. URL: <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2022/3/7.pdf>.
4. Kander, A., Taalbi, J., Oksanen, J., Sjo, K., & Rilla, N. (2023). Innovation trends and industrial renewal in Finland and Sweden 1970–2013. *Scandinavian Economic History Review*, 67(1), 47-70. <https://doi.org/10.1080/03585522.2018.1516697>
5. Owen, R., & Mason, C. (2023). Emerging trends in government venture capital policies in smaller peripheral economies: Lessons from Finland, New Zealand, and Estonia. *Strategic Change*, 28(1), 83-93. <https://doi.org/10.1002/jsc.2248>
6. Rochlitz, M. (2022). Violent Pressure on Business and the Size of the Informal Economy: Evidence from Russian Regions. In A. Polese, C. Williams, I. Horodnic, & P. Bejakovic (Eds.), *The Informal Economy in Global Perspective* (pp. 173-193). Cham: Palgrave Macmillan. https://doi.org/10.1007/978-3-319-40931-3_10
7. Бюджетний кодекс України. Науково-практичний коментар: / за ред. Л.К. Воронової. М.П. Кучерявенка. Х.: Право. 2022. 608 с.
8. Гетманцев Д.О. Юридична відповідальність за податкові правопорушення: наук.- практ. посіб. / Д.О. Гетманцев, Р.В. Макарчук, Я.С. Толкачов. К.: Юрінком Інтер, 2021. 752 с.
9. Гиляка О.С. Юридичний документ: поняття, особливості, види: дис канд. юрид. наук. Харків, 2020. 238 с.
10. Загорулько Є.О. Оскарження рішень і дій органів державної виконавчої служби, пов'язаних із застосуванням заходів адміністративного примусу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2023. № 40. С. 18-22.
11. Клименко В.В. Фінансовий ринок: навчальний посібник / В.В. Клименко, Л.М. Акімова, Л.М. Докієнко. К.: ЦУЛ, 2021. 358 с.
12. Крисань Т.Є. Медіація як альтернативний спосіб вирішення правових конфліктів у цивільному судочинстві. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2021. № 2. С. 127-129.
13. Лукашевич В.Г., Шинкаренко І.Р., Куратченко М.В. Практикум зі складання процесуальних документів: навч. посіб. Дніпро: Ліра ЛТД, 2023. 308 с.
14. Назар Ю.С. Адміністративна та фінансово-правова відповідальність за порушення бюджетного законодавства: монографія / Ю.С. Назар, І.М. Проць // Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ. 2022. 176 с.
15. Податкове право України: підруч. / М.П. Кучерявенко. Х.: Право. 2022. 528 с.
16. Роль В.Ф. Фінансове право. Навч. посіб. / Роль В.Ф., Сергієнко В.В., Попова С.М. К.: ЦУЛ, 2021. 392 с.
17. Словник фінансово-правових термінів / [Антипов В.І. та ін.; за заг. Удовик М.С. та ін.]; за заг. ред. А.Г. Чубенка. К. : НАВС, 2022. 304 с.
18. Терела Г.В. Юридична техніка та складання процесуальних документів: навч. посіб. Полтава: ПУЕТ, 2021. 213 с.
19. Федосов В.М. Бюджетна система. Підруч. / В.М. Федосов. К.: ЦУЛ. 2022. 212с.

Інтернет-ресурси:

1. <http://www.president.gov.ua/> - Офіційний сайт Президента України;
2. <http://www.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної Ради України;
3. <http://www.kmu.gov.ua/> – Офіційний портал Кабінету Міністрів України;
4. <http://vkksu.gov.ua/> – Офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
5. <http://reyestr.court.gov.ua> – Офіційний сайт єдиного державного реєстру судових рішень України;
6. <http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/all/sites.htm> – перелік серверів державних органів на сайті Верховної Ради України;
7. <http://www.scourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Верховного Суду України;
8. <http://www.minjust.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства юстиції України;
9. <http://www.constcourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Конституційного Суду України;
10. <http://www.cvk.ukrpack.net/> – Офіційний сайт Центральної виборчої комісії.